EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Política | Aida Mallofré | Actualitzat el 09/06/2012 a les 01:05

«A l'Àfrica encara es nota el ?trauma' de la colonització»

CRÃ’NICA. El manresÃ **Marc Serena** Ã©s periodista i autor del llibre de viatges "La Volta dels 25", on relatava la histÃ²ria de 25 joves, de 25 anys, de 25 paÃ¯sos diferents. Atret pels encants de l'Ã€frica, acaba de tornar d'un viatge de set mesos pel continent. En una xerrada a Ca La Samsona, el manresÃ va desmentir i confirmar alguns tÃ²pics del continent africÃ .

Fotografia de Lesotho un petit país envoltat per uns únics veïns: Sud Àfrica Foto: HomeSouthAfrica

Al costat d'un finestral amb vistes a Montserrat amb la llum del capvespre de finals de primavera, Ca La Samsona era el lloc ideal per obrir-nos al desconegut continent africà. El títol de la xerrada resumia la idea que el periodista manresà, Marc Serena, volia transmetre: **Àfrica no és un país**, és un continent. Una premissa indispensable per poder entendre el segon continent més poblat del món després d'Àsia, amb més de 1.500 llengües i 50 països. Serena té bona veu per explicar històries: divertit i proper, exposa les conclusions que ha tret després de viatjar per 17 països. La seva ruta va començar al Nord d'Àfrica -a Egipte-, va continuar per l'oest del continent. Fent una ?essa' va baixar a l'Àfrica Negra fins a acabar a la costa del sud-est. Un recorregut llarg i molt intens que ha fet amb només 7 mesos.

La xerrada comença entretinguda. En passar de diapositiva apareix la ja famosa foto del rei Joan Carles davant d'un elefant mort. "Vaig pensar de titular aquesta xerrada 'Les 10 coses que el rei no sap d'Àfrica', però m'hi vaig repensar perquè molts de nosaltres tampoc no les sabem", afegeix mentre el públic riu. El que més va sorprendre al periodista de la seva aventura a l'Àfrica és sentir-se estrany en tot moment. No deixar mai de ser un **Muzungu**, és a dir, un blanc. La barrera del color hereva de la colonització i en alguns països del dolor de l'apartheid és present en l'ADN africà. Serena s'atreveix a qualificar-lo de trauma: "Vaig conèixer molta gent, però és difícil establir-hi una relació sincera. Suposo que igual que la llibertat no s'aconsegueix el dia que ho diu un paper, tampoc s'arriba a la igualtat".

Parlant de colonitzacions, surt el tema de Guinea Equatorial, colònia espanyola fins el 1968. Espanya en va sortir tal i com hi va arribar, sense miraments. La conseqüència de la colonització és una dictadura autocràtica i atroç. "Tot i així, sembla que, de mica en mica, el govern espanyol va prenent partit de la situació ajudant la oposició". Ara els turistes amb passaport espanyol no són benvinguts al país.

Sovint ens sorprèn la fascinació cap a les tecnologies de països pobres. Segons el periodista de viatges, amb el telèfon mòbil ho fan tot: trucar, enviar diners o comprar bitllets d'avió. "A l'Àfrica hi ha hagut un salt en les comunicacions, del no res al mòbil, sense passar pel fix", contextualitza Serena. El públic de la xerrada es sorprèn de sentir que el negoci és tan gran que un dels bancs principals de l'Àfrica Negra, M-PESA SafariCom, és també una companyia de telecomunicacions. El futur del desenvolupament de moltes aplicacions o serveis per a telefonia mòbil es troba al continent africà, on, en absència de targetes de crèdit, per exemple, els seus habitants utilitzen constantment l'aparell de telefonia.

Un carrer de Kampala, Uganda, considerat el millor país per visitar aquest 2012. Foto: HomeUganda, Simisa

Com ajudar l'Àfrica?

Era inevitable en una xerrada sobre l'Àfrica preguntar-nos sobre com l'ajudem. Marc Serena ens

convida a una taula rodona sobre cooperació internacional pel desenvolupament que es farà a la Casa Flors Sirera el pròxim dia 14. Tot i això, ell ens dóna quatre pinzellades del que ha observat i llegit durant el seu viatge.

Explica que hi ha experts que critiquen les ajudes al desenvolupament: és el cas de **Dambisa Moyo** en el seu llibre **'Dead Aid'**. Moyo, una de les 100 persones més influents del món, segons la revista **Time**, defensa que l'ajuda als països en desenvolupament els ha portat a un cercle vicide dependència, corrupció i més pobresa en molts casos. En els últims 50 anys han arribat a Àfrica 1 trilió de dòlars en ajudes al desenvolupament i el resultat és desesperant. El creixement actual és més baix que a la dècada del 1970 i les persones que viuen en menys d'un dòlar al dia han passat de ser el 10% als setanta al 70% actual a l'Àfrica Negra, segons l'economista africana.

Marc Serena s'aventura a identificar el poc temps que passen els voluntaris al continent com un dels problemes de l'ajuda, accentuat per la dificultat d'establir un tracte de proximitat amb la població. "Si només t'estàs un mes a un hospital, no pots evitar que et vegin com una persona que ve de passada", explica Serena. Tot i això, tranquil·litza el públic sentir que hi ha millores. Per exemple, en els darrers anys, la mortalitat infantil s'ha reduït al Senegal, Ruanda i Kenya prop d'un 10%.

La relació amb la Xina

La Xina té un estreta relació amb l'Àfrica, més enllà de la compravenda de productes i recursos. El gegant asiàtic dóna quantitats de diners enormes al continent veí. La pregunta que es fa tothom és: a canvi de què? "Aparentment, a canvi de res, però ja se sap que això no és possible", afirma el viatger. A part de productes de tot tipus, la influència de la Xina a l'Àfrica arriba a la població a través d'uns mitjans de comunicació comprats pel gegant asiàtic. Serena ho il·lustra amb una anècdota: "anant amb bus per Nairobi, de sobte, em vaig adonar que el conductor del bus escoltava ràdio Xina Internacional, realment sorprenent".

Interessos, influència i una cosa en comú: la tolerància a la corrupció. El periodista manresà veu una de les raons de la bona connexió entre el continent i la Xina el fet que aquest darrer no té cap escrúpol davant la corrupció, "la qüestió és aconseguir el que vols". Serena recorda que, malgrat que la corrupció és molt present a l'Àfrica, també ho és en el nostre país, on s'acaben de donar a Bankia més de 23.000 milions d'euros. "A més, hi ha realitats molt diferents. Per exemple, els mitjans de comunicació de Cap Verd són més fiables que els espanyols, segons un estudi internacional", etziba el periodista.

La xerrada acaba amb preguntes del públic entre els quals hi ha més d'un enamorat de l'Àfrica. Tothom que ha estat al jove continent diu que costa anar-hi, però que, un cop l'has trepitjat, sempre hi tornes. Perquè Àfrica no és un país, és un continent.

Enllaços d'inetrès

La Volta dels 25, blog de Marc Serena http://www.lavoltadels25.cat/
África de cabo a rabo http://www.africadecaboarabo.es/